

ESCALA 1:1000

ADREÇA PRINCIPAL:

Enric Prat de la Riba, C. d', 76-82

ADRECES SECUNDARIES:

Batllori, C. de, 2-14

ADREÇA PRINCIPAL:	Enric Prat de la Riba, C. d', 76-82
ADRECES SECUNDARIES:	Batllori, C. de, 2-14
DENOMINACIÓ:	Can Batllori
CRONOLOGIA I AUTOR/S:	1874 Construcció original 1881 Primer forn de ceràmica Pablo Martorell, mestre d'obres
US ORIGINAL:	Fàbrica de ceràmica.
US ACTUAL:	Cerveseria

BIBLIOGRAFIA:

- CASAS, 1986 A.
- DOMINGUEZ/LOPEZ/MARTINEZ/DE PLANELL, 1990 A.
- GIMENEZ/LOPEZ/LLOREDA/RUIZ/DOMINGUEZ, 1992.
- MORALES MEDINA, 1988
- SUAREZ/VIDAL, 1993.

ARXIUS:

- A.H.H. Expedient 117 bis.
- Edifici inventariat pel Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya

Vista de la façana de l'antiga caseta del director (Abril 1996)

CITES:**(PEPPA)**

"Descripción arquitectónica: Antigua fábrica de cerámica, en un entorno fuertemente urbano y consolidado, hoy utilizada como almacén y como vivienda la parte que todavía queda de la antigua fábrica (vivienda y valla de entrada). Fachadas de mampostería y fábrica de ladrillo, con una buena composición del aparejo. Aplacados de cerámica en rosetón que contiene la fecha. Chimenea.

(CASAS, 1986 A)

"Documentada a les inscripcions fiscals des de 1882, la data de la façana (1874) ens permet pensar que ja treballava des d'uns quants anys abans. Dedicada a la fabricació de peces de terra cuita (canonades, remats, balustres, elements decoratius) també és la darrera que va deixar de treballar (si no és que encara s'hi treballa, que el que escriu això no ho acaba de saber del cert)" (p. 55)

(GIMENEZ/LOPEZ/LLOREDA/RUIZ/DOMINGUEZ, 1992)

"El comendatari, Josep Batllori, el 1882 va fer-se instal·lar a l'Hospitalet una petita fàbrica de ceràmica.

Poc a poc la fàbrica s'anà ampliant; es construï la xemeneia, nous coberts, instal·lació d'electro-motors... La superfície que ocupava era més extensa que la que té actualment, agafava tota l'illa.

Calixte Collet, gendre de Josep Batllori, continuà la mateixa activitat. I fou aquest últim qui introduí la rajoleta o cairó en algunes modalitats relacionades amb l'arquitectura del moment (teules i canals).

La fàbrica es va traslladar a Esparreguera.

L'edifici és de planta baixa i pis, i fa cantonada. El mur és fet amb estuc i pedra. La planta baixa es caracteritza per tenir obertures molt àmplies, envoltades per maó vist. La finestra presenta reixa de ferro forjat amb reganyols, com en la porta.

Al primer pis, el mur és recorregut per una balconada doble, amb obertures d'estructura similar a les de la planta baixa.

Dues pilastres de maó vist recorren la façana pels costats fins arribar a la cornisa, suportada, com en el cas de la balconada, per mènsules de maó.

El més interessant de l'edifici és la utilització de la ceràmica en forma de trencadís a l'acabament, configurant un cercle central flanquejat per dos trapezidis. Al cercle hi ha l'inscripció de l'any de construcció. La ceràmica s'utilitza també a la finestra de la planta baixa, amb l'ampit fet de rajoles de color ocre. Flanquejant el coronament hi ha dues pilastres rematades per gerros, sota dels quals tornem a trobar rajoles ocres, combinades amb verdes.

La façana lateral és molt senzilla. Després d'una recent restauració desaparegué un rètol anunciatiu amb l'inscripció: "especialidad en tubos, losetas de vidrio... a construidas con máquina".

La xemeneia, de base circular, és feta de maó vist i té sanefes molt senzilles a la part superior" (p. 148-149)

(MORALES, 1988)

"Els Batllori provenien de Sants. En 1804 hi havien muntat una petita indústria terrissera que, en pocs anys, es va convertir en tres: la de Sants, una altra a Sant Boi i una tercera a l'Hospitalet. Josep Batllori, un dels tres fills de la generació, va ser qui va venir a viure a la nostra ciutat i es va instal·lar a la carretera provincial l'any 1882. A principis del segle XX va continuar la seva obra Calixto Collet, persona versada en el material que venia de Tarragona, que s'havia casat amb una filla de la família Batllori. Aquest, sense deixar de banda l'art terrisser i decoratiu de les gàrgoles, pinyes,

vessadors, copes, etc., va introduir la rajoleta catalana o cairó, amb algunes altres modalitats relacionades amb l'arquitectura pròpia de l'època (teules, tubs, canals, etc.)" (p. 197)

VALORACIÓ:

Del conjunt de fàbriques terrisseres que s'instal·laren en part d'antics camps del Baró de Maldà, aquesta de Josep Batllorí fou la primera (dècada de 1870). Les altres -Can Llopis i Cosme Toda- són de la dècada posterior (1880). En conjunt conformen, però, un exemple tant de l'arquitectura industrial catalana del moment, com de la importància d'aquest sector productiu dins l'economia productiva de l'Hospitalet.

La catalogació d'elements arquitectònics del conjunt de Can Batllori es limita a la caseta del director i a la xemeneia de vapor.

a) Caseta del director. Es tracta d'una obra singular, datada segons la inscripció de la façana al 1874. Encara que no s'ha trobat el seu projecte original, és agosarat però versemblant suposar que el seu autor va ser l'arquitecte Pau Martorell. Ens basem per aquesta afirmació en la instància dirigida a l'Ajuntament de l'Hospitalet al 1881, on Marià Batllori presenta un projecte signat per Pau Martorell per tal de construir un forn per a la seva fàbrica. A la pròpia instància es fa constar que el propietari ja havia obtingut permís per a construir la caseta, i aquesta surt grafiada com a obra existent al plànol. Es lògic pensar que si Batllori encarrega un simple forn a Pau Martorell, fos aquest mateix arquitecte qui li hagués fet el projecte de la casa.

Quant als elements compositius i ornamentals de l'edifici, destaca el joc de textures obtingut per la mamposteria, l'estucat i l'obra vista, així com la tècnica del trencadís del mur de la barana del terrat. En aquesta barana hi ha un medalló amb la inscripció "ANY 1874", tot i que sembla que ha estat modificada i abans havia dit "AÑO". Als extrems, coronen l'edifici dos florons ceràmics. Cal tenir present que de manera principal, l'empresa de Batllori es dedicava a la fabricació de peces de terra cuita i elements decoratius arquitectònics, com els propis florons col·locats a l'edifici.

La façana lateral, la qual dóna al carrer que pren el nom dels propietaris de la fàbrica, és força més austera.

b) Xemeneia. Caldria un treball documental més exhaustiu per tal de determinar des de quan s'instal·là una caldera de vapor i per tant poder datar aquest element de sortida de fums. Es força senzilla, de base circular i amb maons i tirants de ferro.

PROTECCIÓ:

Caseta: Nivell C

Xemeneia: Nivell E

CRITERIS D'INTERVENCIÓ:

Les estructures catalogades han de suportar només actuacions de restauració ortodoxa, que tingui cura dels elements ceràmics de les façanes de la caseta.

Donat que el conjunt primitiu s'ha vist substancialment alterat per l'aixecament d'altres cossos -sobre tot en el mur de tanca que dóna al carrer Enric Prat de la Riba- una reordenació general de la parcel·la hauria de preveure l'enderroc d'aquests elements i la solució d'una tanca uniforme. Una actuació d'aquest tipus, però, xoca amb l'activitat actual que s'hi desenvolupa.

